

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

1

padnoucí rabát

chyba, protože padnout je sloo doš.

NR 6, 116

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

padnouti (o satech)

16 MB³, Zouřil Rádce : nespr. u. šat slíší // je člověku dobře //
něčdy padne, ale neslší // je jako by jej na člověka ulít //
Bartoš NR (190): padnou fur' má mít význam budoucí

17 slo dle., ale vyjadřuje děj odtažitý - smáhou a trvalou vlastností
(šat mi padne)
sr. polora stěm forazi // forazi
za peníze dostaneš více

18 nespr. < moje šoruna bude padnouti Vašim sbráhu Vrch >
Vrch. svecl "přítomné-trvalý" význam "slo"

17 prof. Jarabec : fut. šat vám bude padnout! lze slyšet v Praze
synonyma: šat stěnou (Herrmann), sešnou, rěnou (čepice různé,
štrumpč.) - možný význam přítomný + budoucí
NR 3, 19, 18

padnouti

opsané' fut. je chyb., slo je doš.

< Vy vyslíte, že moje koruna bude padnouti. Vaším
švadlím (Vedlích) >

NR 6, 116

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řádkování po čem
PS : spr. čísla

NR 31, 77

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pad 'potom'
stane' už v Dal

NR 2, 18, 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pak
-li - pak "faškové cizotou"
Pohlíželo-li fouze na začátek moment a vlastním simpl
celestivum, pak její musíme mít za hluboký, uvaž
světový → NR 2, 18, 228 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pařli
u. jentlaze, - li
u Hal.

sp. význam: 'jentlaze všad'
NČ 1, 77, 87 (B)

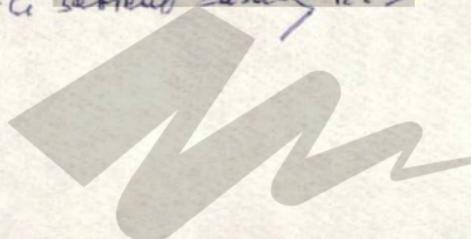

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

parlize v nekontrastnim v'znamu

< Parlize dnes muzeme se s uasim Rudofinem ... f'icla'siti;
Spr. Muzeme-li se dnes ... > NR 2, '18, 57 (N)

< To valce Slované' budou miti dosti muznosti stat, parlize nebude
respektovane zasada sebeurceni' narodni, v jeho v'voji brzdi,
Spr. nebude-li s'abranu zasady ... > t. 182 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

paměť

↳ paměť je sbírací v paměť obětí bombardování >

možno si něco vstřípiti v paměť = do paměti.

Sp- na památku // na paměť

NR 6, 186

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pametlivos

něco je ještě pametlivos // podle es isb uoch cyimmerlich

spr. jest // uakne jeste v žive' pameti

// jest jeste vůbec známo

význam typ. vedle činného je doloženi v stc., ale
forději se význam zužil jen na činný

NK 4, 15-16

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

paná'č 'Eupa snofu na foli'

godle had i had

vysoč' paná'ci // vysoč' paná'čy

NR 26, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pana E

„převodné pí“ a správnější“ s n-

NR 2, 1/18, 240

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pani Ra
o. zdišeni' // (hrozny) zma de E

NR 3, 303 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

papírový
p-a'house, sp. 6 fajky

NR 3, 216 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

papřskovati

„kone' a zřt.“

<Radost mu papřskuje z očí, spř- sviti' // záři' //
oči mu radosti' flanou >

„strojené“, vliv něm. strahlen NR 3, 256

v 16. a 17 st. existovalo „papřsk ze sebe fouskoti' // vydávati'“

v tomto významu přejato na poč. 19. st. (viz 79)

<radost mu papřskuje z očí > podle něm.
NR 4, 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

paprsek
zart. // faprsek foit. // paprsek

2. sg. faprsek
NR 3, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

parolod'

Sp. - parni G

NR 2, 18, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

parolod

nesfr

NR 23, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

parostroj

sp. parní stroj

NR 2, 18, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

partaj
↳ nová sazba za lež pro privatní partaje > NR 1, 17, 187 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

parište
1. parište

rov. spálenište
zbořenište

od žene sloučeno
v subst. verb. nebo v part
pas.

NR 12 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

parník

l. parník
slovo by mělo být

parník, ale to už je v^{zh}. obrazem

NR 12 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pažit u.

por. fem. pažit^v → pažit podle East
ale přišlo z mař.

NR 9, 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

forád

< fo rá'du 'fo forá'du // f'edem za družku // fo so'te'
dnes 'bez přerušem' // nepřetržitě // ustavičně // nepřetržitě'
v spis. j-ě pádci uelch', "foučend vulg."
předsudek, uó'da

NR 7, 285

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pastilka

2 franc. pastille

NR navrhuje podrouček

NR 6, 284

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pastvišts

4 stran zjednod., mor. a slc. 4 u - - liste

NR 7, 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

patentní úřad

Sp. II - ový

vadí jen vzhled.

foto l. - ový

'něc patentem chráněná' nebo je 'fotobus'

NŘ 7, 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

patří činy

fockle Jg po fme' v (Kromědvořích Videnských listech 1816
od fabriky; zveřejněno s -ičny (převíce - převíce)
po útočném chybě, po nové a zřetelné
dávající přednost ~~katolizaci~~

NR 7, 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

publiko

zemi zem, Stene p-e' skatku >

Sp. ualezi!

NR 18 274 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pečne' odměna za pečeni' Backlobin
spr-j. pečne', neboť pečne' by se cházalo jako 'foflařteč'
& feci' NR 3, 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pečovna

podle stravy, opatrovní

„šablounové“

lidé budou

uz
spíše

taborati & pečeni

NR 9, 219

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Pečny na pohled

Spz : NR 21, 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

189 jěna moršca' p-a firladem Meerschaum
dřívne 'pensa', wjm' 'nerost na výrobu špicel pro dymky'
190 franc-vřalad: Les fibres de Kummer → fecume de mer
→ Meerschaum (?)

NR 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pen. f.

< U pui stromové >
neslýšlý' rood

užil dohonce Vorvka

NR 9, 28 (P)
— 0 — 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

penězora z

spr. - a, ne - e

slovo nové, "ne nejšvarněji"

"femice falsuje, padělá, ale nekráží"

ujalo se

NR 6, 222

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

peníz

občinné představenství zem. sp. zboru 19/6 22 navrhuje u. obnos

< peníz bude vyplacen >

"branci. marotta"

"když se neuzívá"

NR 7, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

peníz buďto vyplacen
spr. částka

peníz se neuzdávalo
NR 2, 272

NR 7, 23, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pension 'byť se stravou'
m. pense f.

NR 14 139

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

perle f.

86 Jan. Veselý chce rozlišit perla (frava') x perle (imitovaná)
viz Náv. listy J. 1. 229

nesmyslné

87 Jazyk je rozumnější než turecove takových pravidel a
zpravidla je prostě ignoruje.

NR 73

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Perun m.

l. fem. podle čís.

NR 2, 18, 278 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pešiti // pešovati
oboji spr.

pešiti vzniklo tepno v době obroz.

(asi napodobením fies'cič')

sr. Tancovati // tanciti

(mladší, též mor. a slc.)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 6, 89

pešálec

Náše ul. čís 11, 28

resymolný geologický m. chodec

na vrbě NÚČ: pro ~~řada~~ troubiceho troubalec

NR 16 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pestrá Earua

návrh názvu seces. a neřešný
lépe Halcova festivalu zboží

NR 3, 254

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Pezinok, 2. - roku

Spr. - roku

NR 20 124

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

peřorativni'
spr. - j - podle lat., uš^z podle franš.
NR 4, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

píchač

'šlíc, který se musí do zábrnu jehladny vstrčit, aby far
byl možno otočením jehly šlíc obveriti'

podle Stecher, ale je sp. tvořeno

ficháček má soucovku "vzrušením snad friliš
neurčitou"

NR 6, 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řichnutí

č. výraz za stých v slk Frantý Šum. (1896)
berbát. termín

NR 11 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pilovatí (příběhem)
X křesatí (příběhem)

X NR 2 154 N

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Pilsena

naše obchodu (podání)
vhodné pro čes.-něm. obouživelníky

NR 3, 219

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fi'slovati m. fozypati fi'slem

↳ fozpici fi'slovane' ceste' dra'cel' jak' m. fo ceste' fozypane' fi'slem. >
NR 1, 17, 56 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číselna

sp. - eno

NR 3, 222

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pis'mena

nesfís.

vznikl v. j-e obc.

(shoda tvaru neutráln. ~~o~~ fem. v plur.
písmen, písmenám, o písmenách,
písmenama)

snad přisobila i

~~ř~~ litara

abeceda

NR 9, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plachetnice

spec. plachetní loď NR 1, 17, 55 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plauzovat

vulg. zabarvení
raději neuzítvat

NR 9, 252

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

platba

nem' tovisus v duchu j-a

NR 5, 208

slovo nové a "nacisto zstecne" w. plat, placeni

NR 10 251

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

placenda

od plat

spr. by bylo placenda (sr. uzena, stozena)

ale běžný uživatel by slovo spojil s plato

NŘ vůbec neschvaluje slova na -enda

NŘ 7, 727 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

platiti souu

↳ Srdce ji ho platilo cele tuhe, sfa nalezelo cele' tuhe > NR 1,77,61(N)

↳ Dalsi moji narstevr bude platiti le'ani, sfa bude & le'ani > t. 252(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- platiti: ^{komu, čemu,}
 m. tyžati se, směřovati „zhusta“ v tehdejší číně
- < smič ten platil selce svou ošrosti Hál > NR 1, 17, 87 (B)
- < Jprovi platila smičku částka nadobitná Hál > —————
- < Vzpomínka na tyto děje bibličtí platí svátek [kvetná neděle], sfr. věnovala byl >
 „dosud se platilo jen peníze“ t. 154 (N)
- < [tesavota] ^{žals} nijak neplatila rodině, sfr. uctívala s rodinou > NR 1, 17, 181 (Biblická)
- < Gilem čerchis národa platil vždy svůj život, sfr. věnovat jsem celý
 svůj život snahám cis. národa > t. 252 (N)
- < Fundacím bude muset platiti i bojová, sfr. proti fundacím bude
 muset směřovati, se obrátiti > NR 2, 718, 183 (N)
- < Víme dobře, komu platit tyhle peníze, sfr. na toho ušitý // toho
 se tyžaly t. 226 (N)
- < ma' ušitěva platí toho > srom. NR 4, 63

platiti pro co

[to uvaženi' plati' pro okres X
'užiti' platnost'] > spr.

nelze říci plati' čemu

NR 4, 214-5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

platiti za co

recos. fockle für etwas gelben 'lyti fockleclau za co'

ve vřeu. mifi platnost sři.

< Rozvoda platí za vstupenku >

< karszeni' platí za záhon >

NR 4, 93-94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plauderie

< umělecké plauderie >
autorka je Jofraunštila

ani z něm. Plauderei 'čobavny' 'čovor'

NR 1, 17, 154 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

play

č. kniž

LN 2/11 35

číslo NR 20, 76

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plebiscit

č. hlasování lidu NR 3,303(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plevel. marsh.

NR 2 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plíce pomnoz. neutr. podle fóle
ale 2.pl. plíc, 7.pl. plícami // měně spr. plícami
NR 2 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plička pl. n. v mor. a sl. uar.
spr. pličky

NR 9, 250

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plisse'

zde se plisťuje, plizíruje
gošny o fočentem' nabírati sudue.
Sela'dati // káruiti // Kasovati

na'vih: vrapky f. pl., vraplovati
starn' ces. vrapa (čas, zakyb šatu)
diakati smus v obere vsat' sem vrapky (v' t'ru zov' lufony hub')

NR 5, 45

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plući:

↳ nemocenské jolladny železničnických zřizování se starají
o plnění svých činností >
paragrafe úřed. textu kritizované v NÚČ

↳ má právo na plnění z nemocenské jolladny >
kritizované v NÚČ
NR 6, 218(A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pláti čeho
(vých. formuosti)

spri- co
(vých. formuosti)

NR 2, '18, 278(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Plaskevce
podle učen. / spr. - sk. - viz staré doklady

~~muzeum~~ NR 4, 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plundrovati.
z nem. plündern NR 3, 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

po 3
sestavě
fo smímu plaché oči
fo ptáci mu

Zola Lant u. Hemmerové

NR 2, 146

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

po 6

nespr. u. za⁴, "udává-li se cena celou nebo je dvojnásobně to-
susu"

< ta vejce (vřechna) jsou za 50 Kč >

< to vejce (jedno) je za 100 Kč >

na' vzru. distribuci

u čib. smuži, u píseu hromad. a Catrony

spr.: vejce se prodávají fo 100 Kč
sudu je fo 100 Kč

MORAVSKÉ NR 8, 30
ZEMSKÉ
MUZEUM

probrati: plat "foborne' slso"
v úřed. j-e, NR se vyměva'
v čes. se plat bere
"fomaloučeu, nesměle, fobichoučeu jako by mu ani nefabril"
výzu. po-
nebo redot. se fobrati (vriti. Ede co)

NR 7, 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jobrati čeho
↳ zvýšení kvalifikačních předpokladů >
dob. forma & jobrati
nespr.

NR 10 157 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

počet
na počet Soum

Sp.

NR 15 141

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

počet

napodobujeme obvyklou Zahl, Anzahl
měre se ještě tam, kde se používá na skutečné číslo

< počet forodů vzrostl >

ale i tu lze říci jadrněji < forodů přibýlo >

Anzahl 'neuvěřitelných' umozstov : eine Grofse A. = unoblo
eine gewisse A. = wěkolik // wěco

NŘ 6, 40 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

počívati

sfr. p. se
< přednášely počívati bezpřekážně fo zápisu,
sfr. se přímou -e >

NR 1, 17, 278 (N)

chyb. jako sloso subjektivní, ačkoli se obázka ueda' nésit
tak šablonovitě a přímou čarou, jako to čini naši
"brusci"

NR 5, 254

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

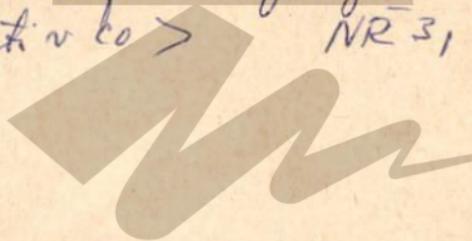
počítati uac

Sdělujte chvil počítati na vděčnost pozvaných hostů, sp. společnosti,
berfečiti se uac, oceňovati co, nadíti se čeho → NR 2, 18, 114 (T)

~~Normel počítati na záduj, přispěvek, sp. nemohel společnosti uac~~
A. K. NR 2, 18, 179 (T)

„narážlivé slovo“

počítati na to, že zase uac finančně poděje Amerika, sp. společnosti
na co // doufati v co → NR 3, 304 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fočibatí s čerou

[Anglie fočita' s veči' franc. fowoci, sfo-fočehá' na...]
[Nepočita'-li se v Berlíně s uárbuni v' sostny'ni právy, sfo-fočehá'-li se NR 2, '18, 226 (N)]

„narástivé' slovo“

p. s fočbražďenou ualadou odboráři, sfo-umti zřem' na' //
přilážíti § 3 // dlati čeho

p. s fowoci čes. lidi', sfo-fočibatí na fowoc něm.!

se umou nepočibej, sfo- na umě nestočeje // na umě se nestkládej
NR 3, 304 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fočiti s⁷ + sušt. verb.
< s na Eufem vepru >
< s výrobní zboží >

mit etwas beginnen

Sp. fočiti vepru Euforati // psata se jiz Eufuji
račiti vyabe ti zboží
Serun.
NR 3, 19, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podací protokol, úřad, kancelář
freelad nem. Aufgabeprotokoll, ak spr.
NR 5, 253

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podatka

"slovo stojené, zbytk."

ani stovčenka

NR 4, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podbíjeň - Ceny
nespr.

„snad vzniklo jen omylem“

NR 16 288(A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podbíreň: cary
regr.

NR 16 288 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podhotovit se
s praz. savarem. hantyrce
evale vtipu ?

NR 9, 175 (K0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

poděl bráti na čem

spř. poděl unti na čem, účastiti se čeho

↳ všichni národové běrou na ni [na valce] poděl >

NR 1, 17, 277(N)

↳ bráti poděl na veřejném životě, spř. účastiti se >

"poděl bere ten, kdo jej dostává"

NR 1, 17, 308

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zodilniš

slovo spr., ale nelze ji ukažovat akcionář, protože
ma' širší význam

NR 10 257

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podiskutovati se o čem
s. pohoviti si

NR 3, 303 (N)

MORAŤSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podívat se svět

odluka' se

NR 20 185 (D)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM .

podkrytý dřevěný

nespr.

NR 16 288 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podlaží

v st. Františkově - 1846 jako příklad ~~Parquet~~
Parquet
ornacím materiálu na podlahy, dobře

nefortunálně za stavby jako název "čisti domy, jejíž podlahy
" jsou v této povíce, není doloženo v sloupečku
< dříve smí míti 3 podlaží > lepší než (přízemí a dvě patra)
ale " méně srozumitelné "

✓
číslo NR 10 58-9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podle²

shodnost s čím jiným?

< podle práva >

folkyb, poloha folkl čeho'

< sél podle silnice >

ne spís. j-e se málo užívá, dává se přednost ale zbytků

užívá, dává se přednost

Eniž. folkl,

NR 2, '18, 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podlehati čemu
Lzeobem' ptaxe >

opr. byti podroben čemu

1114. NR 22, 248 (Z)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podložiti reustabilitu obilnin
odmestunato

NR 4, 194 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

početní vý

návrhová firma dle p - eji

odměna

NR 4, 193 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podmínka

nové slovo, dr. výmuka

pod p-ou latinismus sub hac conditione
od 17. stol. i přirobením něm.

lápe s tou podmínkou

spr. je ovšem pod podmínkou "osoba jednající se sestra"
pod výjádř. zmyslený divoed

NR 70 190

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podněsti 'darovati, dáti, zejm. dáti presentem'

[podnesená luita]

nemí v ml. lid. ani u předků

ani z podnos (rusismus za tač), zejm. Präsentiersteller |

„nač vymysleli ubyvale“ podnašení«, máme-li stará slova, jako uafi.

podati, dáti, darovati atd. NR 7, 17, 28-9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jednotlivci (co podnětují & jednáni)
slovo nové, ale spř.
od slova jednotlivci

NR 3, 61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Podušíšavec

str. NR 3, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podnos rustanus

nem' volno frabě státně
spojení se se sloven nos

podnosy jsou v učeb. krajích zbyly, jichž něsdo nedojedl
lefe podnosť zdomakněly už tač NR 1, 17, 28

haji y k., odmitnutí slova podnos f. slo frabě suaze o nahradě cizích
nahradě cizích " etymolog. cit. nahradě y. k. NR 1, 17, 152

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podobizna o portrételch vrbítelch (i malovaných, vytesaných
a pod.)
zije už 5 století v čín. (sr. obcizna)

spz.

// podobizna slovo nové o menších fotografických

Nr 5,97

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podřívěti koho
novotvar u. starého podřívěti, podřívěti koho
podřívěti koho podřívěti

spř. podřívěti NR 2 150 N
NR 1, 17, 246 (TR)
„neřívěti“ novotvar * 2 150 N

fosilní ^{ho} uřil Matěj Kopecký (vlozil jej do úst Faustovi)
objevy se v sušnovských protokolech (č. n. 1770), odtud ho ani
vzal Kopecký

NR 12 22-5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podšprajcovaný sřlep,
u. pode přecny'

Zlar (Zlin) 28/8 745
= NR 29, 134

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

produčitel
„jíz“ reu¹⁴

NR 1, 17, 219

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podvýživa

* proč ne prostě: nedostatková, slabá, málo vydatná, chabá, chabrná, bídná

výživa

NR 1, 17, 279 (N)

„zbytečné“, v učeb. příručích plus sloví hlad NR 2, 18, 187

slovo 1. svět. války NR 4, 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

po dvořanské bráše

průběžně z

nesp.

po dvořanské a dvořanské

NR 13 142 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fotokopie proti³
< proti firmě >
spr. za 7

NR 7, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

foliada'vka za⁷ < za firmou >

Sp.

NR 7, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pohnouti

pohl nar. m. pohnul
jodle tisse

NR 9, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prohostiti
foliokti, spr. - stěni NR 2, 18, 116 (Kerrmann)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prohroužití

fir-asi — ziti

sr. stol. pogrežiti, rus. rozpyzuto

prav. i — ziti

čes., mor., slc. uatí

ale NK 2 (153) se přimlouvala //ziti

dues carkjsi — ziti

nedostatek stc. dohledu na — ziti

asi už od 16. stol.

„Ede ziov' usus jafich [Pravidel] rady v tomto přypade'
nedba', nebudeme jej vinit z fove' chyby“

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
NK 19 63

polhriziti^v

etym. spr. by šlo pohrouziti, ale v Č. O
na mor. pohružit v nař. valaš.

č. hriziti podle hrázniti 'fotofiti se' → hriziti > hriz-

z → ž podle pohrižovati // pohrižeti, pohrižen

-ř- uř v 14. st., -ž- od 16. st. (snad vedle -z-)

NR doporučuje 'smidit se' s novotvarem (sr. pažititi, přiblížititi,
fobližeti aj.)

NR 2, 153

Č. Kaláš: na Chrudimsku a na Želez. horách

umí se pohroužit z // pohroužit z

poplěte se pohroužeti // pohroužovat X pohrižovati
se v myšlenky (hriz.)

zdá se, že se ustaly rozdíly pohroužiti se do vody

nadě. pohružovati, pohrižeti, pohrižovati

sotva se ujmou
resp. v MB³, etym. doporučuje pohrižeti, pohružovati,
pohrižovati

NR 2, 18, 216-7

poHybovy

314 p - a' veličina

podle Bewegungsgröße

h. hybnost

315

uvyhoody: 'schopnost pohyb^u'
(vyšší úroveň této schopnosti // síla)

lze paralyzovat bližším určením úhy
velká, nečistá h., h. & měří za minutu

NR 8, 314-5 (0)
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pochoďova' fotoťovost

stati v p-oue' p-i

snad zřb. lpeni' na kēm. fiēdl. marschbereit stehen

staci' frāfamen & fochoďu

NR 6, 285-6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

po chvíli
míti p-i 'mítí-čas' sfr. a stare'

NŘ 6, 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pochybovat

u zápor. ne — ve větě potvrzane ' slo Eladue' nebo záporne',
ale s křídovým významem

že nemít pochyb

< nepochybují, že přijde včas > jsem jist, že —

< — i — že ne — — > jsem jst, že přijde
jede

< nemáme nejmenší' pochyb, že bychom včas mohli
postihnouti tytéž **MORAVSKÉ** zemědělské
zahradní' > **ZEMSKÉ** zemědělské
MUZEUM

spz. mohli postihnouti

NR 15 73

poklad jazykovy'

u. rasoba slov

NR 15-66

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pokládati toho čím
280 v náčrtech častěji

[Pokládali jej ... činitelem, již odložím]
[Pokládal fovnínosti svoji tyti nepokry-

fr. za co za znamená původně v'ímám dvou věcí
→ rovnocennost // zastupování

nespr. čím „nemístná strojenost“ snad strach před germ.
doplň. instr. ← instr. srovn. germ. für etwas halten
totožnost ← jedobnost < město ležlo fofelem >

za co 'zaměna // dosazení' jedné věci za druhou
X čím 'totožnost // přeměnění' jedné věci v druhou
pokládati toho za chybně 'nemí záruky, že je skutečně
instr. tu je v rozporu s významem
"nemí záruky, že je skutečně chytrý"

-1

NR 3, 280-7

pokoj dāti: domu pokoj

34 J.H. (Čsl. pop. 29/12 '29): dejte mi pokoj! - geben si mir Ruhe!
Námci si je fale upravili: lassen Sie mich in Ruhe

základ. výz. pokoj 'místoprost // součast' obydlí'

35 základ. výz. 'blid, mír', výz. v j-e starém daleko nejistéjši!
ččeni u hruběš z jeleni a u krat. z mítr-, i dvalady starš'

srov. odvozeniny: nepokoj, pokojný, spojiti, u-

nemate chvilku pokoj

svědčí o tom i výz. v slovan. j-uhl

36

Orusy O

sp. je i spojení dāti: domu pokoj srov. pol., rus.

J.H. navrhuje nahradit **nevyrušujte mě** // **nerušte mě** //

fonetické mě v klidu // **vrosteňte mě**

"jovz' rjuzyl"

NR 14

zobrazovat v čem
< v cestě, v jízdě ... >

brusy zamítají a doporučují místo toho jet, jeti dále
NR se stavoviskem brusi souhlasí

~~NR~~ 14 67

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pokusný
p-a' bráda
nesfr. m. folius brádeře
ukrásti co
spr. folium hospodářství
p-y' bráda

NR 10 190

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

polet, 2. sq. poltu

früheres Pul, sr. slio rozpolititi
nemelo by se fouechar v zafoemenniti
'karolemy' sus veproveho masa, evl. slaming

NR 2, '18, 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Polska

moželi jsme převzít od Poláků, ale nemohli
dnes žít cizí u. Poláky

NR 6, 222-3

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

palstrovany'
p-e' zidle (NárPol)

NR 14 68 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pomazánka

s p-ím uterová salbungsvoll
fehlend J. B. Pichla

NR 4, 272

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pomeranč

něm. Pomeranze, stolat pomeranicium < pomum + ital. arancia

v čes. pomerančí n. // — e f. // pomeranč n. < varianza
vich. pivochu

jis. oba tvary

NR 6, 284-5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

poznámky / poznámky

co // číslo

starší doklad

NR 9, 264

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pominouti se s myslím
asi < s myslím
instr. teprve v nové době

Vel : s myslím // s myslím
(už u Jg)

NR 9, 266

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pomoc

s p-i' je spr., Sdyž uam uš do formata
< s bozi' fouvei', s uai' p-i', s p-i' stahu >

NR 6, 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fomoci' 2

< fomoci' stipendia m. stipendium >

< fomoci' stroji m. stroji > NR 1, 117, 55 (C)

~~< zlato se zrouči fomoci' ohně, spr. ohněm > otroky, fočle něm.; Zubaty' f. 134~~

s fomoci' slovníku "fomoc jeu přívodní částí deje"

< vyronal s fomoci' Boží, co měl > Boží fomoc jeu fvoráci

< příkladně z ciziny j-a s fomoci' příkladně německých >

X fomoci "vlastní vařící & diváčení výsledku"

části zst. příklad něm. mit Hilfe, mittels

< bovy kavíme fomoci' ohně, spr. ohněm > NR 3, 58

nespr. p-i' vidlice } NR 6, 157

< vyběti fomoci' žebříku se světlou > u. fo žebříku
NR 19 24 (N)

MORAVSKÝ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čtyřicetiletí

spř. - ití

NR 19 113 (Op)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pondělí

marš., osv. fonděleš

NR 2, '18, 127

< ps. neděle

pondělí

adj. → subst. neut.

"v poslední době vada proněže střídneš kod ... i do
ja spis."

NR 15 170

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pondělí, -iho

novotvar se uvažal

slovo se objevuje obzč. a předl. : do pondělí; nebo s atributem:
velho bicha uvažovat před frštilno pondělí

NR 6, 264

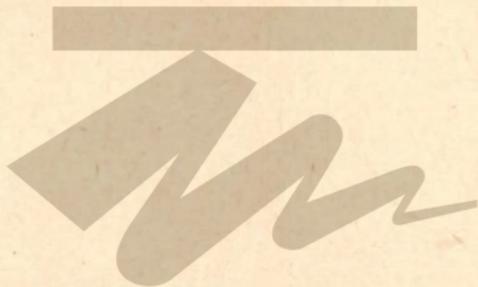

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fonová

sbírka 1. svět. války

NR 4, 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ponořen v myšlenky
v ——— káih

brusy kárají, ale uvráven
"představa hloubky, hlubiny se projevuje docela
přirozeně" uem třeba vyhládat cizí vlivem"

NR 27, 135

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

219
Popisni

sr. NR 18, 159m.

sp. Popisni úřad - hl. města Prahy

sr. spádoví soud, obecní úřad, napemní smlouva

popisni dílo, list dědění

220

dues se voh pravidlo uze chovatna

p-e' dílo, p-y list

sr. i f-a' báseň, p-y' sloh

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
NR 18

porcelán

Restaura podle něm. starších čes. forculán

proti Pravidla její forculán

zavádet -e- není zá'douci

NR 6, 284

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

profisml'k

suad nefobirelue, i Edyze spr. tvoréne

NR 10

257

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

poroučeti se

poroučeti se Vám

z závěru dopisu

Spr., viz NR 14, 196
16, 32

není to Senar.

Yarobion: Senar (Spr. ob. a paz. kult. 732, 118)

šrov. poroučeti duši Bohu
koho

poroučeti se v ochranu boží

„obezdávaním, svěťují se do vaší přítomnosti“
je tu dokonce zachováno jméno

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 17, 127

porovnáte'
u p-i', v p-i'

NR odmítla

NR 5, 314

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

porovnať čo s čím

ve spis. j-o stovnati; snad jen bohatě, ze starší doby nelze dovézt
"necháme se zásadně jisti", nový význam se mohlo vyvinout bez cizích
doporučujeme však stovnati; a slovo porovnať nechat pro význam "srovná-
vatí toho s. s. jím"

NR 10 59

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

^{VIV}
Pouč

uvotvar u. Poučci, ale starobly
lid rika' mala', Vella' Pouč (v Raze)
nelo by spr. obnovovat tvar jedvichu'

NR 5, 158-9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

poskytnouti cč, spr. č. NR 3, 305 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

poskytovatel: Loune co
<jevnou oforu> Spr. čeho

NR 3, 305 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

poslancovati

nemí nespr.

„zvl. kde se hledí (křehas i fosuěšue) více & poslanecům
v součtu než & pouhému řadu, že je Jan X. v seznamu
poslanců“

obyt. zřf.

NR 5, 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

poslední

3. st. nejposlednější zda' se uelogick'

ale v cti. běžné, důrazně vytkení posledních míst
známo už v stč. (11 nejposlední)

Spr.

NR 6,91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

posléze

ve školách se někdy učilo užívat posléze ve větu u před-
posledního členu

nejprve - potom - pak - posléze a konečně

'forději' "kemma' přimela vstalim ani ze souci nejade' de'jove'
řady ani z jepřime členu předposledním"

NR 4, 59-60

ve výz. 'konečně' chybne' NR 10 254

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

posloucheť cennu
< dlouhým řečen >

podle resp. nasloucheť cennu

NR 12 167 N

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

posluhovati

v starém j-e po- // při-

" o službách ušlechtlejších by se opravdu mělo spíše psát

psát
psát

sr. posluha, posluhovatel pro služby urození

NR 13 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zastavovat se

// stavět se
arch., dnes se neuvádí

NR 12 153

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

postoupiti soune co (< ceho)

Sfn.

NR 5, 86 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

foštrádati cicho

u. foliňovati, nemiti

< foštrádati nadřeni, nefoštrádal járe's elegauca > podle uia. enfbekru
< odfoštrád' > 2 157 N

NR 1,17,24(B)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

posbídati odpovíd' uac
lefe foliešovati odpovíd' NR 2 157 N

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Postřehov

sfz. - kov

"nářad všech nepovolanců vyhladacích místních jmen"

NR 11 119

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pošeptavo

l. uel pruo, -tuo

v dvojnáku spis. je ofi. septem

NR 5, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

postář

fam. u. postovní zřízení, úředník

NR 6, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

poštovník

zřet. jednor. pojmenování

l. poštovní zřízení, úřední

NR 6, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

potah

s p-em

v praž. Savarem. handyce
kvůli vtípu z.

NR 9,175 (K6)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

potahovací plat

řekl se v úřed. čes. germ.

nahraveno seznamem ležáků fabrik u. bratři

NR 7, 75

v fraz. eváren. hantýřce
eváli vtípu?

NR 9, 175 (Ka)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

potajemku

zvláštnost u Hennerové

NR 2, 146

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

potaxide^{IV}

reces, Eritziye NUC^{IV}

NR 7, 89 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

potážno

veses.

Ertruzje Nač

NR 7,89 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

počte'

Dobr. soudil < fo se' chvili

ani < fo se' věci

spz. // potom

ale v starší době malo dotlačiti, ani se užívalo
jeu unoby

NR 6, 267

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

potěra'm' usilovně' slučim' do materiálů, aby se práva fo uóm
svezla a nečistoty se oddělily

"neřěně"

v stě. patně' bítí // tepalů' vlny

NR 2, '18, 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

potěšlivý
< nepotěšlivý obraz, spr. neutěšený > NR 1, 717, 69-2 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

potom v apodze vešz foudmkač.
"Zbytkové"

< Bude-li uhlí dodáváno měně, potom je možno v několika dnech
ocěravati vyrozsaňlejší oměremi dodávky plynu > NR 1, 17, 93(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

potřeba

144 slov. Bodarf 'zborů, materiál, věci, kterých je v závodě třeba'
termínu abstrakt.

lze připsat i v obč. už u Čes. bratrů 'faktické věci'

145 v obec. už: práci p-y, Zuchyúde' p-y
v sg. už u Husa

NR 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

potřeba je co

spr. třeba je ceho

↳ To už bude potřeba něco hodně provedeno, spr. třeba učeb. 7
NR 2 152N

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zobrazovat, sp. císlo

< zobrazují peníze u. peníze > NR 9, 17, 122 (B)

< A dobrý afety & zobrazují & obědu > t. 245-6 (T)

< ukř, sp. ukř > 2 151 N

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

potřebovati koho⁴ m. koho² NR 1, 17, 17 (B)
< fotičbují ji jako festival > < fotičbují u stroj > t. 20 (B)
< když fotičboval vysohou zvěř Háil > "v ob. ml. slyšeti bojů s 4. p." NR 1, 17, 17 (B)
< fotičbují ferize u feriz > t. 182 (Tibichová)
< opravdov' uir > 2 157 N

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

potulný

v starší době o chování žen, „s Sterjich Eoruna (= ženská cesta)

» hanebně spadla

jsk potulnost, fobornost, lichost

a ve vjch. krajích as. „stoulený, foborný, zbrothý“

dues „houlaný“, asi to není slovo lid.

poprvé Kott 1880 jako Douchev dopluv?

↳ potulovati se

Spz.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 15 70

počíták

reprodukt., Kott 2,830, Jiráček
raději počíták

NŘ 10 726

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pouze

272 vytláčuji u dně. spis-u jen (slovo co možná lehce a poddajné)
něm. lediglich (nur) jen v smyslu textech

pouhy' "činy": p-y blazen, pouha' těs
"upřimny" (v starší době): puhe' srdce, puha' lásky

273

< pouze jysná a slosti' oslepená' mysl (Brato)

Jg má jediný doklad ze Zbořského: pouze = jen (ale čteme tam
spojení jen pouze)

= jen "vznam, který mu původně nebyl
nemysl: ne pouze - vybrž i

le připustit, "ale čteme tohoto slova, abychom pro bž u' sol vedle
le'ho a dírarného pouze" i nadále lehce a puvně jen"

NR 4

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

provésti co, sp. číslo

fas. < frach byl použit > , sp. frachem bylo použito

NR 75 215

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

posilovat vácnosti
u. forivati

NŘ 19 27(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

považena'
dati
jest na p-on

Spr., není to germ. (es ist aus bedenkem)

NR 5, 234⁴⁴

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ponaťi / používaťi

v starší dobe užiti / uživatí

suad físobilo beníkren

dues vřiti (zvoliti ...) něco s nějakou účelú

p. vládu, nože, fr. zítvoti
nemí zaměnití

NR 12 23

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

používatí co mu. číslo

< Ženy, které jí [mala' vejce] za amulety používají, sp. jich >

< tento systém byl používán již po několik měsíců, sp. této soustavy bylo používáno >

NR 1, 17, 212 (C)

NR 2, 18, 85 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fovažlivý
odsurupe Šrejčel (Věst. o. prof. 24, 135n.), NR se nad tím fo-divuži
NR 1, 717, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

považlivý ve vřem. fasiv.

p-a věc 'na uváženou'

Sfr. // vřem. aditiv. člověk považlivý

Srov. stč. strašlivá věc // s-y' člověk 'báživý'

plačlivá -a- // p-y' -a-
ně. důvělivá věc // d-y' člověk

NR 5, 234

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fonázování šoho cihla
Spr. zač

NR 18 124

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zovazovat: Echo za co

„že došlo k teprve z nové čistiny“

„ždá se, že od vlivu něm. Betrachtung není zcela čisto“

NR 4, 217

žub.: asi přirozeným vývojem na fide "čisté" (NR 9, 225n.)
Spr.

NR 18 124

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fovešinou

sp. většinou // fo většinou

NR 23 291 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fovi'deňacily' - sp. fovi'deňskily'
<fovi'deňacily' nedbaloz fantominy > NR 2, '18, 87(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

foviník

člověk, který má ^{nebo právní} finanční závažnost

(?)

g. NR 22, 248 (Z)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pozvoliti + subst. děj. ⁴ u. inf.

< Pozvolte za sebou se ohýratelstvá brambory, spr. Pozvolte ohýratelstvá
se zásobiti > NR 1, 717, 252 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fovrchně

čistiti p-ě bradlov' fvrchně 'na fvrchně'

výhled NÚC

NR 7, 89 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

poostati

// vznišanti

obč: 'folyb vzhru'

Spr.

NR 4, 218

NUČ^V ~~23~~ 23, 14 odmiha' poostati a dopomáje
vzejiti // vznišanti

Spr.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM NR 7, 90 (A)

pozvěstný čas

Fr. — seny

1. NR 21, 105 (Kocourek)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pozepřu' // foritru'

177 zajubie > zajitrie > zajtrie > zajtrú

8 Prav. ramedla dublety "forolup'ce an' fraktidre' forubie"

foritru' em' "umet'rovane"

NR 5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

poznámenati:

83.

NR 6, 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

požruti
199
300

'foladeč' požruti, 3. pl. požruti
'folčiti, folčouiti'

'folčiti'
Zemědělců požruti // požruti, požruti // požruti
Jed. prav. // požruti // požruti
nespr. i tvary požruti, požruti

požruti požruti - požruti
požruti
pořadí požruti, požruti

301
302

tvary požruti, požruti jsou v lid. i spis. j-e určité, ^{stojí}
ale žive' jsou požruti, požruti
v žive' j-e nejsou ani tvary požruti // požruti
práv' raději folčeni, folčeni m. tvary neobvyklé
sloso žive'

NR 10

pozůstatky zde

litonosi: fišiči' : v tom domě nepozůstatka'
spr. nebydli' // nezůstatka'

NR 4, 157 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pozůstatky v čem

Sp. záležitosti v čem

< naše zločiny pozůstávaly v tom, že jsme naše smyšlenky nezapřeli! >

< Obhájovací systém pozůstal na výrobě oblačků dětem, sp. záležitosti na výrobě >

NR 1, 17, 278 (N)

NR 2, 18, 85 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pozustávati z čeho nesfr. NR 1, 17, 18 (B)

↳ vybava, pozustávající ze 6 těžkých líc > ↓

↳ fotava pozustávající ze zvrzlého mrazového masa ..., Strana vřelá dající se se ... >

↳ válečná rada, pozustávající z generáli, t. 211 (C)

t. 277 (N)

↳ byt, pozustávající ze 6 fotografií m. byt o 6 fotografiích > NR 2, 18, 85 (N)

„Solupé v ces. spis. j-c již kolem 100 let“, a fice je třeba se ho
šlyt NR 3, 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

porvi'ce (ponejvíce, většinou)
má kott z kalendáře č. havičů^{vo}
patrně fouhá nařodobenina nesfr. slova uaxvi'ce 7
nesfr.

NR 5, 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

poz v
zlyticiu' sabse' slovo m. stareho, "focivelo" slova obsi'la
NR 1, 17, 29

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pozůtki:
sp. pozůtki¹⁴ NR 1, 17, 55 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pracovní na čem m. o čem

< pracujeme na stole dřevě x o stole, když jej vyrobíme >

NR 1, 17, 55 (C)

< Sraz osvětlovací práce neuvádě na zvýšení vzdělávací a mravní úrovně českého lidu, sfr - o zvýšení > NR 2, 18, 55 (N)

< Gls pracováno na 114 bratřích silničních, ~~9~~

na 6 x 06 >

NR 3, 306 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fradláč 'deluž, šury' ma' fra'ci v fra'ni' Kraiv, fra'čla'
počte mor. fradláč

NR 7, 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fradlec, 2. sq. falce

odělník, který má fráci v pramí straně
fradla

z fradluna

vadilo by mizemí d

NR 7, 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prach-

prachnic, prachma'lo

lid. etymologii z pra-, a to asi nejfwe u pranic

sr. na prach zniciti

nežlo ani fra'stu

bežne' prachsabra, prachunio'buž' eluž

✓
Nr 9, 29

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

práce

sp. - xe // - Ese

NR 4,92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pravda
nemí-liž pravda ?

Sr. nicht wahr

vnučka
užívá "čistky" města, chce-li ukázat
vznešeně "u-u?", pravda?

~~NR 9, 96 (Ko)~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pravdivostný

slovo z řadělaueho RZ

<desky p-e'>

'zákonodárné'

NR 6, 253

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

právo

práveu // s práveu

oboje' doloženo v stč.

droje' fyzet: iusti.

jakozto právo, věc právnou'
s⁷ "veshodě s práveu"

sr. správny' NR 2, '18, 191-2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

právo k čemes
k lovení ryb >

opr. < lovití ryby >
č. NR 22, 247 (Z)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

právo mít náč
Člověk nemá právo se zbláznit,

spř. nemá právo
lépe než se zbláznit > NR 2/18,
114(T)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

právo na + subst. děj. 4

< právo na noše mi' odznaků, spz. užití odznaků > NR 1, 17, 251(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pravodatel

uměle utvořeno

Kaňk citace z Mejsnarova příběhu Orské

7,419

<fr-y' Zeus>

vesp. o lovcích, který loví podle všech pravidel
myšlivosti

NR 6, 253

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prejudik

snad podle prejudicovati
sje. prejudic m.

NR 9, 251

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

primitivce

zobrazení

NR 1,717, 212 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

princip

leže č. 227ada

NR 3, 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pro^y účel

vory pro dobytež, l. na dobytež

pro: "v cí prospěch je něco určeno, Eda účelu usilva,
"k tomu se účelu dostává"

na^y vyplnění vory

< vory pro učení >

NR 4, 311

účet pro učitel, s^y na^y

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 7, 282

zabijač

ne zabiječ voj. termita

sr. zabiječ ('Edo zabije')

utěrač

X zabijač 'uabtroj'

X utěrač aj.

NR 4, 214

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

problem
ředit p., p. ohledu//věc//zabudu

NR 3, 303 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

proč

'chlubivý' ufončanec

< Proč (žába, kopycha)
šera' se uagruje

'fritěhavelu slova c. uznatne'

bléto je chlubil // chlubivec // chloupa' chloubu

NR 6, 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

procliti

nově utvořeno pro terminologii právní
nařadobně věm. termín, ale spr.

pro - (projit celkem Rosenber)

mladší než vy -

NR 6, 90

proclam

podle starších výkladů

spr.

NR 9 313

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prodávaj' X prodávaj'
přa' osoba X f-e' zboží NR 2 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prodávateľ

zbytkové u. fondavač

NR 1, 17, 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prodejny (co se snadně prodává), zejména
ve výt. (na prodej) kofe (kafé): fald
NR 3, 216 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prodejny' úředník

27 -ny' označuje i typnou možnost <pitná voda>
i vým. oimný <úhavná práce 'unavující'>
ale v ciz. se ustálil už význam typne' možnosti

28 nejspíše ani ručna -ny' → -ni' (plus i se stojny'!)

l. úředníci prodejny // 2 prodejny // v prodejne
nebo jinak

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
NR 16

94 dva členové navrhují: prodejové úředníci, NR souhlasí,
sr. náčelní úředník výdajové hospodářství je-li adj. nutné'

t.

prodělání / prodělávání co

↳ tak divné zvraty člověk v sobě prodělával, sp. tak divné byly proměny našich
citi > NR^o 1, 17, 256 (C)

↳ prodělání dřív m. zaručiti, zažiti > t. 213 (F)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

projekt na obnovu Evropy

č. návrh

NR 3, 303 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

projikovat < proicio

v příměch č. j. O
v korpusu: 4x projikovat
5x ————— any

doporučeno projektorat

ale přepustit hl. v oblasti psycholog.

projikovat

NR 88, 2005/56
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

proklamovati co

<požadavky>, c. prohlášení

NR 2, '18, 279 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prolučati (x)

spis. k doš. prolučati

NR 5, 176

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prolinouti

176 k nedol. prolinati, sfi. prolinouti

7 — užíva' napi. Lais

< již celým libotavským dolem prolinula více
přesene' trávy >

NR 5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

proulovati

sko nedoE. E prouloviti
sko potrbue' a stare'

u 79 stari' doklady

NR 2

159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

promovati

< Dosi žl promovati za doctora, spr. promovovati >
"fokodli' ulivsidel"

spr. promovovati;

haplogre

NR 6, 231

NR 8, 310

< promovere, spr. promovovati "vlastně předčinit" >
10, 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fronajmouti
fronajmouti

Spr. fronajeti'
K. NR 22, 250 (Z)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fronajmouti:

part. l.: fronzimul re. fronajal NR 2, 18, 84 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pronajmouti si co

sfr. najmouti si

< p. X. si pronajal byt tam a tam >

sfr. ujal

NR 13 238

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

projadati (s) temnotám

podle verfallen

spr. říkati se // projadati se do temnot NR 2, '18, 229(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

propagovatí učení

o šířiti

NR 3, 303 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

propaštr: co
< příležitost, nečas, první čas ... >

fuß germ. verpassen

asi obraz z pastvy 'stratiti z neopozornosti na pastvě došláce'

sr. frosanditi, frohrati...

u Kulucina doulady
sfr.

NR 6, 90-1

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

proplatiti

není-li vzh. rozdíl mezi proplatiti a za-,
je zst. slovo pro- zavaďeš

NR 10 251

proplatiti směnu v bankovníctví

'zaplatiti sumu, na kterou směna kmi'

spr. vy - , slov. vy - zástava, listy a záložky

za - 'zaplatiti sumu, na niž byla směna vydána'

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ NR 14 23
MUZEUM

propust

1. fl. - stě
7. fl. - stěmi

gr. - stě
- stěmi

n. NR 22,250 (2)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

úřadní razítko

1900

prováditi se

viz SbFil 7, 12n. (1922)

z slova řediti 'říditi' řediti < řediti
kvalit odlišeni od slova řediti.

'prováděti'

řiv. vzru. je zachován v slo.

< partovní, nad nimiž řáve provádě se věčnice (Rais) >
Rais i o lidoch, když se probírají ze spání, z oživení ...

prováděti se u Jg, Kotta z ulnov lid. 'prováděti se'

< dělo se provádělo >

< [řisna] dlouho musela stát, než se [jezdec]
probítil a vzpamatoval (v. Kroupeš) >

1 lid. etymologie d > t, spojení se sloem řediti se

NR 14 113-4

prohlášení
v. pořadí se

NR 14 113-4

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prosadiť se

[trávilky] se často i proti vůli člověka prosadí (kocoures)

resp.

nr. 11, 104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fosba

2-~~pl.~~ proseb

u. s. proseb

N 2 10 191

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prosbu, - i'8

výslovnost se - z - je nesfr.

NR 10 191

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Prosnice

podle něm., fr. Proskéjov NR^o 1, 17, 304 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prosto porta

fréklad portofrei, ale nepřesí se duchu j-a
nehodí se bez porta 'nefrankované' psaní
osvobození od postovního y další

NR 9, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prostor

podle Raum m. místo

< V jeho citěni ... ma' sdi'čerst [= cit] pro Bulharsko
prostor vedle lasty & státu jihoslovanskému, sp.

místo >

NR 3, 277

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prostředek 'poumiera, zřisob'

v čis. od 16. st.

nový význam se vyvinul ze 'střed'
nemí třeba v něm hledat germ.

germ. je některé fáze: < nema' Etoum (peněz) prostřední,
fr. nema' (vato)peněz >

srav. lat. mediator
fr. moyen

||poumiera|| nástroj || zřisob || cesta
synonyma jsou je u starších
NR 2, 118, 126

ochranný p. - p. je germ. Mittel
t. ochrany proti onemocnění, leč proti chorobě
ale slova p. se sotra už dovedeme zbarvit

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUSEUM

NR 5, 93

odvar něm. Mittel " vylytat se um

"léčebné prostředky nelze vždy nahradit leč

ostatné už doklady starší v Krouce Tureče' (1594)

NR 6, 91

prostřednictvím cího

↳ Výplata honaná p-ím šerovels úřadu

NUČ 23, 24 považuje za nepr. zu. iastri.

'dobry a starý vřaz', nutný ve výzu. 'sluze'

NR 7, 90-91 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kolku prosty opis
, hruby' Germ. ?

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pročítavati spr. -e-
v ústech nelid. je to směšné vytvoření cizích slova

NR 1, 717, 219 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

proti³. f. 2

auc. fo vzeti na vědomí proti vrácení reces.
spr. rade vrátiti

NR 2, '18, 287

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

proti³ podmělná

<proti hotovému placení, sji. platí-li se ihned> NR 1, 117, 61(N)

~~<auce se vydá proti vrácení listu, sji. vrátí-li se> O., " 150 (A)~~

143

Petr Pospisil (Abdětiv a jiné dokumentární transakce Vla 222):

144

<akcept proti vydání zboží> <úhrada, výplata proti dokumentům>

"čím není u nás neobvyklé" "již tak dalece vzato, že se nedá vyložit"

"výraz internacionální": gegen Dokumente, against documents, contre documents,

"výstižně velmi dobře předání pojem"
contro documents

nejsi

145

podstatný význam ^{odkazuje} proti sobě (něc, lat, romani, něm.)

podstatný význam před sebou (lat-pro, fr-pour,

146

v slov-jich za ^{základ} za maso > něm. für, angl-for

jiné představy jsou usloveny.

proti ve význam význam se proti významem před. proti v čes.

(srovnávací, opak // nepřekladat)

mohlo by znamenat: "výplata rovná v odporu s dokumenty"

NR 8, 24 (A)

proti 3

P. Vojtěch hájí soustředci < výplata proti dokumentům >
v Obzoru finančních úřadnictva (14, 5)

NR hájí neřádnost soustředce
nedá se vyložit ani z vžm. základních, ani z příměsí
podle cizí sáblony (nem. gesen, franc. contre)
nečís.

NR 8, 219 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

proti-

Ze složených slov s proti jsou spárma' ta, jinž zvládem
před předložkou, proměněný u jehou přifonare (-ny,
-i) ve jméno před. u. podst.

protiuplyný < proti ~~mysli~~, protivládní

cis' napodobení: protivahý - gegenüberlegend
- jed = Gegengift, - kandidát - Glad = Gegensatz,
- papet, - pára = Gegendampf, - reformace,
- služba = Gegen dienst, - strana = - seite,
- talí = Gegenzug, - tlak = Gegendruck
některé z nich jsou staršího původu (protivozec = antifood)
některé se vzily: - jed, - Glad, - reformace

NL 11 192

kol. v obchod. a úřad. uluvě, napodobení Gegan -
kde máme výraz cery, není třeba sáhat k talozku u nás.
složením

NL 15 70

protilehlý'
l. protější' // protivný' // opačný'
NR. 15 71

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

proti list

reces. podle Jogenschein 'fotozem' o doclabec'

spr. přípisek x přípis (v obec. smyslu)

demín.

sr. zápis, 'paměti' x zápis 'pomněný vůbec'

nový uatoh, snad úzus přijme

NR 15 71 (A)

os. drabky uatohy uznávací list

* spr. 'výstředný', * zápis závedení

MURAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

t. 170

B. Netolický návrhy: vrajeuný list
prodejní a župní list

vrajeuný listu ce obchodní by měl rozhodnout mezi list
přípisek, uznávací, vrajeuný, prodejní - župní list
NR 15 198

festipara

l. festiva' para

NR 11 1921

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

protiplán 'zlepšovací, zdravotnický, zvýšovací pracovní
plán'

Trávní. Svob. Nov 18/4 48 : učeb. by zamerenat
'trucplán'
spr. uadplán 'soedplana'

NR 32, 48, 140

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

protifriedřisný
lit. NUC

NR 6, 218 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

protislužba

nespr., Gosaudicent

l. vzájemná služba // u služba

NR 8, 28

l. odsluha, ne vzájemná služba

NR 11 192

sp. odsluha // odsluzeni // vzájemná služba

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 15 70

protistrana

l. strana protějši '|| protivna'

NR 11 192

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

proti hlaz

l. opacny hlaz

hlaz budi' proti hlaz >

podle druce eruzgt Gogondruce

NR 11 192

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

foto - jízto

nyin' boro deuné v novínách

↳ zarmameubáme tuto zprávu jako nezaručenou foto, jízto
tento pramen nebyvá spolehlivý

protle věm. dármm

deschall - weil

"verrest"

NR 2, '18, 309

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

foto - fonovádz

asi před 30-50 lety bylo v obceji, podle darumu - weil
dnes se uživa' málo

Sfr - foto - zic

NR 2, 18, 309

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pročítovati

začíná se hojně ujmát

znamenalo by (Chybným) uctováním se přivést do shody

dr. probrati pročítati

NR 2, 18, 317

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

proud

v proudu nalézají se bitva, spr. právě svědění bitva
trvajících NR 2, 718, 183(N)

Jednání o vydání nové stavěných lodí jest v proudu >
spr. ale „fečueji“: o vydání ... již se jedná t. 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

provádeči / prověti + sábr-děj.

dobrá, stará slova

neužívat jich však sáblonovite

NR 2, 18, 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

provoz

zařadit vozy v f., sfr-vozy fočnou jezdit i

NR 3,305(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

provoz

95 Betrieb
chybné utvorené viz NR 3, 158; 6, 20
číslo lícovní průvaz

96 má být složenina slova vedu: provozování // průvod
sr. dovozování // důvod
vy - - - - - // vy -

provoz patří k slovu provozu, průvaz
napi. bráti provozu zbraní z Francie do Polska
starý a výraz provozovati zívost, náboženství
z toho provoz v 90. rozmohlo se až uedávno
"univerzální smet" foelke Betrieb

OPRAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM NR 11

provoz

podle E. Frankeho oclunants v lexibograf. Samits'
(frids. J. Zubaty) pro foot. nazvoslovi'

NR 16

1899

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

provazovati voluž rybolov

opr. loviti voluž
r. NR 22, 247 (Z)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frs

'mamma' joelle hrad

'hrad': frsa, 2.-ou (zi-frs), 6. na frsou, 7. frsz

< dítě srafi z matčiných frsů >

X < z matčiných frsů se vyznal v dedech >

NR 18 124

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

1008
přetá

„Přírodní a správní“ - t-

NR 2, 18, 240

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

príspeľok

"Gabiže" fa. Busch ~ Prase
NR wadi' s formičem

NR 9, 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Průlezny' lovinu

"trochu strojané"

předfoukladane' subst. průlez nem' v užívání

s. fole'rací

NR 9, 221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fronitz

p-em im Durchschnitt
o Lavarenske' praz. kandyce
proniklo do uovin

'fronitzne')

asi jako j-ov' vtip
"s pliyem vedomim, ze je to
sfabne"

NR 9, 175 (K)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

früher silnice městem

odroc. příchod Durchzug

silnice městem netáhně, ale vede // jde // prochází

fr-jí příchod

früherdun' silnice

S. NR 7, 29 f

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

první

3. st. nejfronější zda se uelozvedá
ale v čis. běžně, dle ruzne vyběemí fronitů místa
znaků uē v stě. (11 najfroní)

Spr.

MR 6, 91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fyč

neni' ržkečue'

NR 2, '18, 235-6

155 v busech zájovdi, u krasina &
 neni' předkové, užívali bez rozpadu
 běžně se užívali gdi fyč!, forat fyč-aj.
 u sls pohyb, cinného počátku pohyb fyč, partiti Solo fyč >
 "Sdi chceme s určitostí naznačiti, že se nejára osoba nebo věc
 vzdaluje tak, aby jí u nás nešlo a jduam jedno anebo nevíme,
 kam se vzdaluje..."
fyč > fyč > fyč >
 < bratr sel dmin > x < bratr sel fyč >

156 MB: vlar jiz je fyč je nespr. ; ale dohlady ze stč. svědčí o
 neni' chybné ani < je fyč >, v něm. to neni' ofaru
 lid. němei' fil o věcech fyč
 "opavdu jest těžko pochopiti, sdi se vzala věc Ea ta nečivora &
 - formata slova
fyč // fyč // fyč > fyč > fyč >
fyč je fyč užívané fyč (je doloženo
 slovo fyč i fyč)

157

NR 3, 154-7

prýstěš

za něm. Düse

nehodí se za označení toho, čudý stříkač voda nebo benzín
prýstěšiti se 'prosalovati; drobným průměrem odměšed
vykřevati, niš. vystrěšovati'

v basicke terminologii hubice

NR 3, 221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

práci

sp. práci

NŘ 7, 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frá'dnictví

spe. frá'delnictví od frá'delna

NR 2, '18, 218

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fráti kome co, sfi.

<klate'sny>

<ocelové' heruy>

NR 1, 20 (B)

3, 305 (N)

ve sfi. j-e dosud s gen., v j-e obec. proměna' aluz.

NR 6, 32

fráti kome dobrou noc, není' fúha & uťt' do genitivy,
vlastně' dvě věty (něci kome dobrou noc)

NR 6, 287

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fráti si co m. ceho, fráti souu co m. čeho
↳ děti byly by si fráty blížsi fráborentos s ním > NR 1, 17, 17 (B)

~~frát nam skate' suy > 1, 17, 20 (B)~~

↳ fráča bych si ruzzliuu, lef z-y > NR 1, 17, 181 (Tilschová)

↳ ... takže frábakú, párou si frávě fráje' uemci, sfa. pábe' si fráje' > NR 2, 181, 183 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řičbyteš

“řičbyvapli' zboží”

NR 4, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řec

11 přece dublety odedávna NR 2 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řeci "brapové"

spr. řec(e) NR 2 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

predajině

• Emta, kterou se odevzdává služba a fotografie zařazené
nespr. (už slovo předati je nespr.)

lefe Emta odevzdání // Emta odevzdání

NR 4, 312

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prodati'

<Prodati' německé' noty, spr. Německá' nota ... odevzdána >

<Prodati' spravy Polákům, spr. aby šla odevzdána Polákům > NR 1, 17, 92 (N)
t. 186 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

predati soum co

< reli'kováním, spr. odevzdati > NR 1, 17, 278 (N)

< predali jsme urážku, spr. ode - > 2, 18, 27 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

predaveč

načrt na označovací strán, které foliální listi vznišou
při vydávání feněz

NR 3, 189 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ředitelství
přidavací označení
návrh na přidavku pořadníkoví, z nichž by mohli
zbrat při vydávání fene z NR 3, 189 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

předepřít / předcházet čemu

'stát se dříve než něco jiného'
'zabránit čemu'

spr. též před⁷

[zásilce, omylu, nepřipravenosti] >

sr. rychlá předcházení před

spr. aluz

NR 24, 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fréděpiti cěmu m. co // frédčazeti cěmu m. co
zabrauti cěmu

↳ tčmto frčkwafemlu sem frčderal Hofer > NR 1, 217, 145
↳ jake' jednodu frčdčazelo fafezové notě, sp. -ova notě > t. 252 (N).
↳ frčdčeti nazrazu j-m ruvoz čomnen, sp. ruvoz > ~~16 NR 2 147 B~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řádek

"dnes se skoro všechno dělá řádem"

< řádem děláme za věci, o nichž řádem víme, že ... >

u. napřed, zřádem, odřádem, fořádem

samy řádky se neskládají
jen v měst. knihovně, ne v železn. kočivu

NR 1, 17, 183-4

existuje na Vládkově < Edasi označil řádem svou učitelnu >

Štefáček (Věst. Prof. 17, 284): řádko se řádem (viz uji. u aut. knihov.)

z estet. důvodů se začalo říkat řádem

NR: řádem žilo jen v jistém období a znamenalo něco jiného (nejednotné,

řádky jinými věcmi)
nemělo se řádem → řádem

t. 248

STRAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řredemčiti

< bratr řredemčel >

spř. zemřel dřív než zřstavitel

NR 13 212 A

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ředitelna
p-y o veleznadě, spr. výcibě, veleznády, NR 2, 78, 182

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frödeha'sep'tu'

// frödehozi' < stranda, kajitola >

obojí' sfr.

~~NK 18~~ 61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frédcházepíci' ošennu
< dotyčnoum řízením >

opr. před ošennu řízením

~~nr. NR 22, 249 (Z)~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

predispozice

- 219 zavadi' se v bankov. terminologii
'vypřizemi' ulehčave' dispozice na částku vy ^{55!}, než dovoluje dočasný
stav komitentova účtu'
'fidejucem' normalní dispozice'
odb. čas. sám uznával, že je to obavně seřoubované slovo,
ale není za ně uatrady
- 220 hybrid. tvar, p. předisponování'
v slově dispozice představuje citib slsný obsah
cizi - ~~ce~~ zupňuje hybridnost (spíše superdispozice)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NČ 9 /

ředjari

sp. ředjari, sr. ředrim < ředrimis
zbyt. novotvar

NR 10 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frédjmení
v Dobré S⁸ // spí-ji frédjmení
fracnomen u starych Rímanů
zavést u velikých občanů

NR 5, 288

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

predjmenovaný

imitace složenin cizely

pred- ma' u slo jen vzdu- unstem

NR 3, 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Fréd Roupeny

imitace složenin cirkh

fréd- ma'u sbs jen vzu. ustni-

NR 3, 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řadletě

v Hromádě u jezera (podle zpráv Jungmannových)
řadletě u řadletě

NR 10 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

predmet
stati se predmetem stizovni
reces. u. stizovati si na volu

NR 10 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

průmyslová

l. u. v. Kautov Salz vraitel
4. p. vyjednáje průmysl dopo

NR 14 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frč dme fny

v obla z. fndci

p-e zaměstnanci, p-e zastavč, záležitosti.

vytř Ba' NUC

NR 6, 218 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řádek byl' odprac. v pramci *Čech* je *Gemnorbeck*

254 < p-a' Enava, nadabova, p-y' folklane >
upozornil na slovo uobár *Čech. modry*

255 *čtyř. j-ovj' vyuzol*

čtyř. j-ovj' vyuzol
, *čtyř. j-ovj' vyuzol*, že při *čtyř. j-ovj' vyuzol* přepade' suase,
ab' byl odbornický jazyk co možná vzdálen od j-a
obvyklého, upne se i toto uedně slovo, ...

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

18

predimuly

imitace slozenu cizok

pred- ma' u sls jen vzku. unsta

NR 3,157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

přednášetí čemu
 < kurtine >

spr. co

spr. o kurtine
 podle učiti kurtine

NR 5, 314

MORAVSKÉ
 ZEMSKÉ
 MUZEUM

řidně
za řidně, spr- řidně // řidně NR 2, '18, 114 (T)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frédceosta

'Primator'

Pollovo slovo, ale s jiným významem
musíme se s ním smířit "

"

NR 6, 285

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řídčí

znamena' bud' 'řídlobu, roz ři-řamí', anebo 'narřeni',

řídraz'

v obch. terau. 'řue', dřívější 'napsání')

nespr., protože čas. vzru. říd- je ues. řívodu

NŘ 10 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

předpis daně

spr. // předepsaná daně

číslo: daně se ukládají nebo vyměřují

podst. slova' obecně významu abstrakt.

předepsaná daně 'výsou' X předpis daně 'spis'

NR 6, 89-90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ředplacený

imitace složení cizích
řed- ma' ^{u sls} gcu vzru. místur

NR 3, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ředposlední

řij je podle den vřetřte

řr.

NR 5, 222

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

predprodati
predprodej

157 pred-

ma' v ces. ržen. místu, uš. časov
slova jako predjovidati jsou podle složení cizích
predplatiti voramberahlen, praedicere
numerieren

158 jako resp.

NR 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

predseviriti

v st. dvoji čarbo: vziti - frad se
brati

spljunks v jedno slovo v 16 st. : predsevirum
fradseberu

dues vyantia':

jeu predseviriti, Euz. fradsevirat, fradseviriti

'neco si usmysliti // umiliti // & ucednu se rozhlounuti'

nepr. fadle nim. vorrechnen ve vyzn. vykonati // provediti // fadnu E-

fradsevirata podlidra, spr. vykonany, nauti
fradseviriti co proti zivotu faditi za

MURAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 71 286

predsrocti co

Úpravu uměleckých i spávních forméri > NR 2, '18, 227(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ředitavemj

ne smyslu úřednicku nemí Germ. <ředitavemj úřadu
obce>
stejně jako něm. der Vorgesetzte vztah z lat. praefectus
asi v 16. stol.

tenkrát slo i ředitavemj Eolo domu
úřadu

podle praeficere
evropským, ^{podle} ředitavemj NR 5, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

predstaviti Kolo domu od poc. 19. st.
pocle vorstelen a to pocle pre'sentur
i v jinych slovan. jazycich
evropeismus, sfr.
X seznamiti se s Eglu (rozdily významove')

 NR 7, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

predstavovat

Zeď čaržáku... představovala vyhládku
z jeho úřadovny (Kocourek) >

r. NR 21, 104

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

predstufen

< není foakly, zč to byl jen predstufen vlastni práce vedecké LF'17, II, 89 >
léže příprava, příprava, první stufen, a vod NR 1, 17, 280 (0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[Handwritten signature]

prodláčení železničních vozů

(!)

NŘ 16 126 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Podzimí
v Horná Bělá Vid. uvozná (podle zprávy Jungmannovy)
m. podzimí
288.

NR 10 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

preexpozice,
místní hybrid (cizí - ce)
bud' preexponování, nebo superexpozice

NR 9, 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prefiltrace

rusov² hybrid (cin' - ace !)

bud' p^ofiltrovat^u, nebo transfiltrace

NR 9, 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fréhaueh

fréhauehí d'v'ejpíck dob

vfréhauehíe dožkeš, stříbro, tektiny; Elvda holi' 4

sp. fréhauehíe // fréhauehíe NR 2, 18, 228(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

✓
prehl'eda vojzda...

sp. arg.: prehl'zeti 'prehl'zeti' eo po for'adru od j'ednoty
'Souce na d'ubij') NR 3, 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řeknany'
p-e'vaděje, sfi-řepřate' // neměme'

NR 2, '18, 226 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prekvati co

Zem' tedy prekvato, for dnu-li ... >

hrub, Germ. in. prekvato // prekvato

NR 15 67

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fremira obhzi' übermaß

sp. nesmírnost obhzi' / nesmírue' obhzi'e
nadlidr'e'

NĚ 3, 306(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frémý'stati

Skukčuvst dala frémý'stati.

Spř. Člověk se na tihú kamyplil

folle

die Tatsache liess nachdenken

NR 1, 717, 310 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

préprava

NÚC 10, 30, 172 vyšla toto slovo
pisatel zpravy, kde bylo slova užita, jodál obranu

préprava 'služba komerční' a špan' se o pohyb cestujících a zboží
doprava 'služba administrativně technická' a špan' se o pohyb
vozidel

NÚC 11, 32, 40
doprava jízdi' X préprava vozi'

Slovo nč., terminologické, slovo se užilo

neznač jen v neshodě dřív. ulny s kimpem j-em " (préprava
převozem /
převozem)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 16 128 (A)

fréfréprél, — Ea c'edo muss' mit v'zdy c'z fravdu'
necnypluz' neologismus v' p'kladu

NR 8, 147

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fies⁴ unbt.

< 2 Praly de Vidue près Brno >

zecla sp.

NR 8, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frčs⁴

Štat' vede přes Kolín na Pardubice >

Spz.
znamena' přechod z jednoho konce na druhý'

NR 8/95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prís 4

< prepravni rejstri je jest vyhotoviti pris cel' vlad >
Brit. v NUČ

NR 6, 218 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fräs 4

u slo jednat' u luvem'
nespr! (sr. NR 4, 194), ale vyřtuje se zřídka
"u spís-u velui zanedban' u"

NR 6, 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

přesaditi výraz z ciziny j-a do našeho
obraz. řeči (umět přeložit cizojazyč ~~řekou~~ ^{replikou}
do řady naší)
nebode si slovo přeložit NR 6, 157.

do ciziny
v fraz. pravěm. handree
svatí vtipu?

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ NR 9, 175 (K0)
MUZEUM

frésočiti v suze listy, osoly apod.

není germ., metafora také frézována, že snadno mohla
vznikati v rozličných j-ích samostatně
dobled už z r. 1512

NR 6, 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fréne dodržovat předpis

NUČ 123, 21 považuje za nesfr. m. wcítě // fráve // sfráve

Sfr. = fréne

NR 7, 90 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frískřiv¹⁴š¹⁴ 'neděle' >

92 'od nejbližší pr¹⁴vní neděle za 7 den'
dotčená v C. slove 24/11 26

93 není známá jiná slova podobné tvorné
jeu z výřeků adverbial: napi frískřiv¹⁴, frískřiv¹⁴
není ocs., není tvorné způsobem v české obz¹⁴řku
l. hned po frískřiv¹⁴ 7 den // až drub¹⁴ 7 den // s neděle
drub¹⁴ 7 den // ned¹⁴ za 14 dní // atd.

MORAVSKÉ
ZEŇSKÉ
MUZEUM

NR 13

frustarba

„není nejkrásnější“ ale fotička!

NE 8, 257

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přestice

sp. - št.

od Přesed < Přemysl

NR 8, 30-31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frisky test

odborn.

NR 4, 193 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řecy'daj m. (bančovní) 'filisne' vydavatel' časopisů 'fenič'
other odměna NR 2, 18, 25 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frzdi

3-fl. frzdi', impt. frzdi, frzdili 'zdi' přepažití
// přelomiti

X frzditi
3-fl. frzdeji', impt. frzdej, frzdeli 'dati jine'
jine's

↳ Blacokum frzdili reakcionari...

Sp. frzdeli
ale i semanticke ustred. : reakcionari ji uadavci,
ne frzavci

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 4, 244-5

frézdiči soum čeho

<realcionáti>

<drtili>

spř. nom. // vod.

<drtil // drtili>

podle nadávati soum blázni

NR 4, 244-5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frü'6

< für übytku pracovních sil >

Sfr. Šk 4/1 : sfr. za übytku

4 licha' v'zpla'

NR 7, 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

přiblížit se cihlo
<muzeu vnějšího i vnitřního>

Spis. čemu

NR 3, 305 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

friciina

ve friciine kolo, cicho

< Jal jiam se vyptavati ve friciine Hadii >

"Toto ve friciine prouelo jazyk tou uicrou, ze se ted' ukladi a fise
ve friciine vselice veci, m. omi" Md 1, 12, 21(B)

< x friciine odfriceni' foveleu' > O, t. 150(A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fr̄c̄ia

z se' fr̄c̄iauy // fro tu fr̄c̄iam // 2 toho divodu

- fowoadz // jizto // jilroz // protoze

nespr. u. že 288. a ueris. mnoho ulewnost

aus dem Grunde weil

NR 2, '18, 309-310

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pridavek ke stráně X na stráně
~~na stráně~~ ke stráně se něco přidává sr. podíl na peníze

NR. 7, 23, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řídaveš na⁶ < na straně >

oběma⁶ představitel³ zem. správ. výboru z 19/6'92 žádá ke³

obojí sp. , ale rozdílný význam

na⁶ 'záleží v stravě'

ke³ 'co se v stravě ještě řídává'

'něco jiného než strava'

NR 7, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

přicházeť

< látká, Ebera' přicháze' v zivosté >
houby' geru. u. naslytupě se // je bežná'

NR 15 67

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frájeura

nové slovo, „ukloničej' nesmysl“ (nevi' Eröska, zfovidka)

odliték Empfangschein

spn. stovceura od stovceury, stovceuri' NR. 2, 187, 288

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

früjiti

< jak to frůjde, z^e Hofer, m. cůlu to je, $\bar{z}e$ > NR 1, 17, 146 (B)
< Jak to frůjde?, spr. cůlu to je // cůlu to > t. 181 (Tilschová)
2 151 N
~~jak to frůjde, spr. jak to // cůlu to jest J. F. NR 2, 18, 177 (K. Čápek)~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

přijít uac

↳ na myšlenku >

↳ přijít na myšlenku odpojenci nedostatek bot výroba obuvi
2 flecku, spr. přicházeti na mysl // přifadnouti // najadnouti //
uči vafad ... >

„možno přijíti na zábavu, na balou, vůbec ušam, ale na
myšlenku přijíti je více jenom fortivelnu Čechovi uemožně
a nepřidstavitelne“

NR 2, 18, 227 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frýjiti odhad frýc
je možno pochopit o správnosti
rozpočtu s výčtu. slova (při-)

<N.N. frýcil = frýly frýc>
<byl přisazen = frýly jinam>
NR 3, 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fríjmuti

part. t : [do tramvaje ubyla fríjmuta chuda žena] ^{ny. fríjmuta} NR 2, '18, 84 (N)

subst. verb. : fríjmuti' a fríjebi' NR 2, '18, 84 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prijmouti cely, sp. co
↳ jareho pojmenovani ↗

NR 5, 236 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fréklad

Eu frékladu // na fréklad oboji' sfr.
asi od 30 let raději na "Edictu druhé sfr. 23
v starší době oboji' dostaly
v lidu dnes obě. Eu p.

NR 2, '18, 304

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frühermalig

asi podle beschönigen, ale je tvořeno dobře

Nr 5, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

früherer k³ + subst. verb.

leže přímou významové slo

↳ früherer k³ & vyjmutí příslušící resortu z kompetence ostatních
ministerstev, leže vyjmutí příslušné obory ... >

NR 1, 217, 308 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frilvaciti

v starší době 'frilvaciti, zasypati, frilvyti cím'
'frilmati se na Solu, friladnouti'

teprve v nové době u někt. spisů ve výz. 'frilvaciti'

sr. Sborčil 3, 189

NR 5, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frilazibost
při p-i celis ve funkci pred. // u p-i celis
nem. vzor

< smutčeni tyz na při p-i 15-vyrocí tragické smrti
M. Kastrova Stefaniča >

sp. z 15-vyrocí
tež na při, za, v den

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 18 219

fril'uatí

sp. uodol. slso & fril'uatí

foelle uoi'uatí - uouuati

NR 5, 176

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prilnavati

u K. Störcha: <prilnavaji' jesty & šroubice a & palácni stroji>

nemožný tvar & prilnavati

slva avati od sls -ati (ati)

sp- prilnavati

NR 5, 177

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Průlčany, -ost

l. průlčany, -ost
arg.: neexistuje průlčani

NR 5, 176

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

7
příloha

vraceti souu co p-ou, spr- v příloze
s tímto listem Vám vracím

NR 3, 254

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

filozofie
vraceti co p. , l. v filoze
vraceti s kinto listem

NR 3,254

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

150
přiměnek

u Jg 'deputat', př' úkus z melnic
u Brandla přiměna, přiměna u. přiměna
ž. Winter: přiměna
výjedin deputat by ~~by~~ ^{možná} uhradit slovo ~~přiměna~~, sr. výměna

151 od slova přiměna / přiměnovati
zaniklo, vým. v ústníku, v ustanovení spolek fojmonti,

řibrati
(řibrati; řidati)

dr. také 'u'davek, řivazek & soufandem zboží'
nem to fojmontovní souhrn (přes výměna)
u Jg, Brandl v plav.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM 12

friměnsatí // friměnič

ložná náhrada za slovo deputatů
viz vyměnsatí // vyměnič

NR 12 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

früherblitzten

snad přetvřen napodobením frühermeistern

datad 24. 1491

Nr 2 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

früheste
nein dolozen v starš⁴ čas.
nein nečas. , je podobnost s nem. im besten Falle
utvořeno podle fröhejmensin bestenfalls
NR 2 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frühester (arfon)

wz u Chelc, Mand, Vel, Kral, Kou ...

nem. zum wenigsten tehr 1660

stary vraz zum mindesten, ale fri se uelrje s zu
u Chelc nepou jam.

foto spr.

NR 2 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frůpad

pro frůpad, zř
staci' pestlice

118 dyl

podle uem.

NR 8, 255

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fršpad

sp. ve výzu: "jednot. k zemi, jednáni¹⁴
"věc, aféra, událost, fršpada"

sp. < v fršpadě vašeho společenstva bylo rozhodnuto
podle vašeho fršpa >

X ve sp. ve výzu. stran 2 0
1 0

NB 27, 119

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

filipad
v p-ě ² < neschopnosti & placení >

ofr. < uen-li vinně schopou platiti >

^{12.}
~~111100~~ NR 22, 248 (2)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Prípad

Gerun.
v p-ě, Sdyly < byl revír fronajat >

no. Sdyly byl revír fronajat

nr. NR 22, 249 (Z)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Prípady

v p-ě, žě

. Germ.

↳ v p-ě, žě vstane řízení 'odvolací'

u. vstane-li →

r. NR 22, 249 (Z)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fršpad

v fršpadě, žc

staci železnic // ždly

podle něm.

NR 81 255

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

případ v každém případě

< V každém případě ... měla mít vězná, sje (u každém případě) měla
základním způsobem práce
nepřítel

NR 2, 18, 114 (T)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

průřez

největší stáří (podle Jg původně 'průřez', 'formulář')

ani podle Zuscbrift

stáří: list // psaní, dodnes lid

NR 2, 18, 29

L. zřetel // list // označování

NR 7, 285

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frühs

fürw. od. präparat, 'Lofie, opis'

dues frühs ← präparat

228 bodle uem. Zuschrift 'Lofie'

upalo se

 NR 16 289

NR 18 255

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

früpojemí
u früpojemí cřbo (< v⁶)
< doručit volební listky u früpojemí seznamu všech
volitelů > podle unter Beilage
spr. poslat foxidnom volebním listku každému
voliteli se seznamem všech volitelů

KR 4, 95-96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

připosloucháti co
< telefonní hovory >

užornila na to Nář Pol 17/9 '29

„ nemožná nestříra“

Spř. poslouchati rozhovory

NR 13 212 A

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

früheren & cemu

<my jsme & společněmu fortu ochotni a připraveni>

folle bereit

spr. hotov & cemu X pripraveni 'vorbereitet'

"vrátdi se cit pro roždil" "meri slov"

NR 4, 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

průrozsprávní
"nále doporučení hodna složenina"

NR 3, 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

früher

gr. - o -

arg.: vjrostele

NR 2 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prispivatel

Spr. -ě-

člyb. novotvar

sr. prispivati

NR 15 71

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frístati, frístanu (o lodí)

sfr. frístati X frístati

tak v době staré u yg, ještě v první části Práche 19. st.

MB³: nesfr. frístati

kuž. slovo, proto se rozšířilo s nesfr. de l'ion

dříve: frístati X frístati 'nalezeti s cenn' /

nem mnoho naděje, že se chyb. tvar vykačí z j-a

NR 4, 47-48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frístavovati podle zastellen / frístaviti

sp. dodávati

↳ jak bude uhlí' přepravěn plynárnám frístavováno →
sp. -dodáváno

„již se nepřístavují“ jen bruce & ohni, stodoly & dvorní atd.“

p. vagony podle beistellen

NR 1, 217, 13(N)

↳ ve střední frístaveny pro Velkou Prahu 32 vagony uhlí'... →

NR 1, 217, 307-8(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

verstärkung

zugänglich

fr-yu uciniti

poslyu
spr. otvoren

germ.

zugänglich machen

Nr 5, 46

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frísunouti

hládká se frísula, je frísuta (už u Seb.
spr. -nu- v duš. terminologii)

l. hládká vrní čaji' // vřstovost s tou a tou hládkou
frísunuta': jako by děj vyběhnel z více osob (ale nevyběhne)

NR 6, 76

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prísvojník 'genitiv'

návrh NR

"prísvojovací význam 2. pádu" - důležitá část jeho učebni

NR 14 217

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vi. y.
frisk

v lid. kulure jodauhe'
brusy karaji', ale je vzite' a glo g zstecne' je vyucovat

NR 13 168

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řivoditi

nezřetelnost vidu : tvaci' < nachlazení řivodi' řivobi' nemocí >
čončici' < -4- řivodilo' řivobilo' nemoc >

germ. herbei führen

řivoditi si nárazu
řivoditi rozhodnutí

nelze tu užít slova řivěsti,
„budících v čis. duši skutečné“ čes.

čes. uharaziti se

řivěstavy

vyantiti // řivobiti rozhodnutí

v stč. slovo tvaci' řivědět // voditi, proto ho můžeme
užívat jen tam, kde bychom mohli použít řivědět
i v nč. v skutečnosti tvaci' NR 2, '18, 211-2

< mnoho lidí si řivodilo kč, uraz (Op) >

raději řivobilo // zavinito NR 19 113

řivoditi co < popularitu >

"j-ova' odchylka"

< Ta záležitost by umy, jak se to uklene děty, —
řivodila větší popularitu, než ma' dosud
(Kocourek) >

4. NR 27, 105

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

früherer Sommer überreicht

früherer Sommer überreicht

ND 2, 18, 182

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

psati čku u. co
elipsa

< V tomto případě jde o obzvlášť nebo vyřizování
malým písmem > u. malé písmeno
// písmo ~~raději~~ malým písmem

NR 15 66

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

psi' 'šťatny', bídny'

psi' život, sprava, dít
ve psi' byti, psota
psi' počasi'

už v stě.

spr.

NR 2, 18, 192

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ptarostěrový
od ptarostěr
složenina sločovací (dvandva)
v našem j-e velmi vzácná

NR[✓] 9, 14

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pudivost
vašiva' p. herecty

odsouzeno

NR 4, 193 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pucl
puclá jádro [Tu je puclá jádro, podle Des Pudels
sfr. v tou to vězi' ND 1,77, 310 (N) Kern >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pihon

z fohnati

'obeslani' // 'predvolani' // citati'o

resp. fohnati toho na pihon

spz. viti pihon na toho // vesti pihon // Ela'sti pihon
// fohnati toho

NR 7, 286 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

půjčiti čeho

arch. m. co

<fakci se budou svatí, sedláci půjčte vlasov unedr >

NR 6, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

půldeň

2. půldeň, 3. půldeň, 6.
7. půldeň

1. -y (ně.-i), 2. -á // -ü, 3. -im (ně.-im)

4. -y, 6. -ech, 7. -y

NR 18 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

punš

šfr. punč

< něm. Punsch < angl. Punch [franč]

< ind. pañca 'pět'

(rum, voda, cukr, čaj,
citron)

NR 6, 284

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

připor

srov. pívod, fíhou a fírab

bylo by správněji ve významu ~~z~~ fífítráti') než

žafor 'zabývání' číau lží'

ale ustalilo se fífítráti A-kuarba v log. a gram.

NŘ 10, 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

přivoditi:

< Zpráva tato přivodí z pera známého korespondenta >

sfr - fočažeti
suad fočle utspungen

NR 6, 313-4

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pyšný cíl "přidání vězba"
"dnes spíše" nac "obvyklý pojem" uxceni' vzťahoveto ...
nebo divodoveto ...
NR 21, 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Malováti

z něm. pramen

NR 3, 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

račiti

impt. račte

jak račte vědět, fr. račíte

račte Gti pan N. N., fr. račíte

obj. nemá fnt. (nazývá 'čtiti')

NR 5, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rad
rom - radsi

spz.

NR 2, '18, 219

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rad

radlo přívá

reklamní odmětaji, protože rad něco
dělati může jen, kdo má vůli

Spr., hojně staré doklady (Hus, Háječ, Štokov^{ny} ...)
zobecně o opětomých výkonech
přelo i s nezdůvěrnými věcmi

~~NR~~ NR 4, 287

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rada

pro země obchodní rada
vhodnější: radová

NR 49, 66, 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rada f.

návrh na přechylenou podobu: rádžně
přeláza: představa, že rádžně radí

možnost: odborová rada (žena)

nelze užívat radra

NR 17

95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Radechov Dolní a Horní

sp. Dolní a Horní Radechova' (doklady od 1415)
ovyl míst. šlechtě (z gen. Dolní Radechovj')
NR 3, 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Radigast foudně. tvar (v 11. st. u Iron. Sazk. Adama
sfr. Radigost Brekuřeho)

NR 10, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

radioliceba

„ slovo ujadně uesís. “

Nr 20 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

radiopřítelny L

nesfr .

NĚ 23, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Radostně!

oblíbený typ

oživte starý způsob (láciety), už v době obroz.
zůstát v mezích jove'nosti!

NR 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

radýřovat

podle Pravidel sp. radýřovati

NR 9, 252

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ranec

J. St. protestuje proti tomu, aby slovo vytláčilo ručesac, a navrhuje

baboh

z něm. Lausel // Läusel

NR: ranec ualho už v obš. domov řeho řabra
stejně slovo vytláč něm. ručesac, je otažkou už

NR 4, 64

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Ratifikováni smlouvy

č. schválení

NR 2 152 N

ratifikační listiny, č. schvalovací listiny NR 2, 718, 184 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

haut

fs-fürv. haut

odfor spolku domendz' frobi v cizac'sem oznacovani'
zabav

F. Shepitz: 'schize, shromazdění'

'glednost pozvana' se káve nebo se káve'

č. beseda, dy'kání

NK 19-59

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ready

č. listov

LN 2/11 '35

citace NR 20,76

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Mořina

už se všelo, úst.

NR 2, '18, 190

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

redaktor

leže nepřeládat

NR 3, 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

reálný obchod "factory, solidní"

podle něm. užiti' užu. než reální L'exeduce >
ale lze užít i reální

NR 10 252

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Neatstace

schvátit

Nř 56, 2003,

-112

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

referent

čís. zpravodaj

NR 2, 18, 184 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

reforma

2-pl. reformu // reformem
teoreticky zřetelnější

2-pl. forem, foremny' X reformami' předlo
Gymnaziium

NŘ 9, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ne dříve

Čes.-název není

úřady užívají franc. výrazu

Jaroslav Tišnov (herec) navrhl bezpeč f. // bezpečka

NR: mohlo by se ujmout, ale je to více úřadů a úze

v praž. hovoru ustrašena ostružina,

„jako trochu domak se zabarvení“

Věst. žen. školství odbor. 17, 30, č. 5, 15 navrhuje ostrou

(viz učen. Jusek), foji uliční o.

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUZEUM

NR 16 190

refy 2

< refuge

Václ. Šaldec navrhl vystupel, doporučení B. Vyskočil
Jos. J. David : úchran, slov. úchyt, útek, ústraní

debe Jan. Tršnov : bezpečí

NR 16, 32, 190 : ostřivod, tal. se ríča'

Zatím není uznať. cis. název

NR 27, 37, 208

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rejšek 'malý hmyzožravý samec'

sp. rejšek
zavedl Proch

NR 12 235

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rekord

sice už ustaleno, ac by ji nahradil výraz
nejlepší výřez in zcela dobře

LN 2/11 35
cibule NR 20, 76

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Rekrutovati se z jistých družin

Sp. družin

NR 23

291 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Menobance

resp. výlovnost u. - - 5 -

NR 18 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

resort
leže obor

NR 1, 17, 308 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

respektive)

früher zwischen Labem, resp. Vltavou a Dunajem

l. mezi Labem, neb i Vltavou a Dunajem

NR 3, 304(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

respektovat co

lefo dbati čeho

< jeho touha uplatnění se v čínském měla z 4ti respektování >

NŘ 1, 117, 155 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Restaurace zápisu

č. obnova // oprava zápisu NR 3, 303 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

restriekce, restriktivní

resp. u. restrièce, restriktivní

sr. restringere - restrictio

l. omezení, zúžení platnosti

NR 9, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

respektovat

vulg.

fr. respecter

NR 9, 257

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

net

F. pl. = du. ptoma

geb Hist ml ze Žklem a ŽWittemb. (14. st.)
Dobr, nejedly: O

RK: Gra'sujma ptoma

Hatt 1857, Ziem 1874: joet.

ulawnice Burianova, Viliherlech, Blaz Eora MB
1843, 1862, 1877, 1881
: normal. tvar spis.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

net

revidyrovat

vulg.

redefi: revidovat:

NR 9, 257

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rez

řiv. rze (vz. „dru“) > rez (i „obec“, řad i „řost“)

Prav: rze // rzi

řev. rez, řezu řiže v lid. ušně, ale už od řiv.

16. st.

NR 5, 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

^z
Reservoir

finanční reservoir. peněžního ústavu
vesměl ('udržka, obz. na voči') m. peněžní rezervy

NČ 10 158 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

147 rezistentu' proti³
vůči³ } SSJC
k [léče]

148 v odb. l-ré nepřesně¹ na⁴ (v SSJC 8)
méně často vůči³

občas proti³
výjimčně k³
vliv vady u opozita ciziny⁴
méně často ~~proti~~ vůči³

149 na¹ - zřetelový⁴ MORAVSKÉ
"omexem" ~~řádkem~~ vlněné⁴ vhodné¹
ZEMSKÉ
MUZEUM

150 přeměti¹ vyjadřeni¹ vztahu : k proti, popř. vůči¹

NR 49, '66

4.
Kerizel

vespr-vzslouost u. - se/r

NR 18 758

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rodic

1. pl. —ové na vyhledávacích, vyřevacích
'větší počet rodičovských párů nebo rodičů vůbec'

X rodiče 'otec a matka'

ujme-li se rozlišování, "je jim u nás vypracováni způsob
jeu obohacen"

NR 19 29

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

roditel

216 v Ranzových sl. Genitov?
nepál se
reobrod., podle genitovus

NR 14

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rodolmen

'Směn podobnostem rodu'
podle Stammbaum

NR 10 58

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rod

za sto roků

„Čechů ruka“ za sto let

NR 4,245

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

role

hrati 4-i, č. úloha NR 2, 118, 184 (N)

rolle spielen <občasť vezú nehráči zádnuou roli>

hájny výst

museti počítati, ne uvaziti, něco je důležité,
na účem mnoho sejde, na jiném uesjde nic ...

NR 3, 19, 20-21 (N)

čes. úloha NR 3, 302 (N)

to nehráči zádnuou roli

NR 4, 222

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rostavec, rosteuda 'osobly skypetel'skari'

207 Jg. ♂ lid. ♂ let. ♂

Kott: rostavac lid. (3, 95)

rostevec (od Týrčac 7, 589)
(od Herrmann, Pěšp. 7, 342)

Baar, Holčič

byl žijel v již. Čechách

Herrmann neví, kde rostevec slyšel

Baar: došlo na Chodov, Edleto

208

209

asi slovo lid., z Klatovská?

nem tvořeno docela pravidelně pro význam netřpyl¹⁴

" ale existuje utěčenec čičanec 'čičatel', volavec 'kurfiřt'

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUSEUM

NR 7

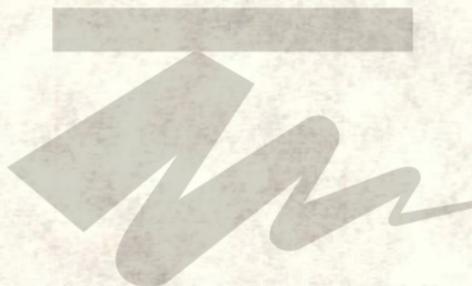
264

265

slova jsou v Čechách dosti rozšířena (zprávy dopisovatelů NR)
ne lidé' skypetel'skari', ale ti, kteří 'spolu žili a spolu provozovali',
co lidé' spolu rostavací obcovně provozují'

rostly čemu

↳ veřejní zruzení u nás mnohdy nejsou rostli své úloze, sp. nejsou s úlohu
svou, nestací na ni, podle něm. ihrer Aufgabe nicht gewachsen sind 7
NR 1, 17, 61 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Koupa

z něm., ale zdomačeno už v 15. st.

vynález slovo nové je zbt.

trouba je také cirkus fůvodu (← něm ← ital.)

NR 8,63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

proveru^č

slc. 1 pol.

tabe' na Ládku a wor. ~~Voládku~~

NR 7, 207

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozdělit referát FISREM

podle věm. das Referat im Druck verteilen
spr. rozdati referát FISREM

N° 4, 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozdělit se s Eym oč

Čeprátele' hodlají se nyní' flé' rozdělit s Francouzi
o námahy při štítu válečného činu >

resp.
NR 2, '18, 228(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozdič

bez r-u²

Výsuvávací právo rybařského jest bez rozdičů
právních důvodů jich uabyti podrobeno
podpisem tohoto zápisu

opr. ... , at je důvod jich uabyti jadyčeli,
je podrobeno podpisem ...

r. NR 22, 247 (Z)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozdrůžení

zavedl řad slov. věd. na česlov. ¹

za Spezifikation, Besondere

není s Partě voleno, l. intern. / spezifikace

NR 10 257

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozhodně

člun čl. n. malý, sfa. vajisto // raprosto NR 2, '18, 298 (T. Sv.)
nemí slovo čis. 'vajisto, jisté', "fouhy" odvar něm. entschieden
NR 5, 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozhodující

„tvář možná, ale ... někdo tak nemluví“

NR 10 255

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozhodopádne

< 4 - i' d'ec'lam' n'ico' domu' seberou >
Leng

germ.

NR 4, 285 (N)

asi z prostredí "inteligentů"
užil předkladatel Lauf, do rodině n. města n. M. přinesl "py"
asi "remeslníci a přelobní detinici"

NR 5, 61-2

z praž. Savdren. Landry
světli vtipu?

MORAVSKÉ
ZEŇSKÉ
MUZEUM

NR 9, 175 (K)

rozlami
<mesí Francie a Vatikánu>
asi gem. Bruch

NR 9, 126 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozlišovat čes
<viných od neviných>

sf. Co
<vine'>

NR 2, '18, 278(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozměrec

Ing. Loblík zavedl za formát (v čas. Spout)

W. Fauderčík To kritizuje

NŘ 25, 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozryvně

4-e zfoveční dokument oclenitost

NR 4, 193 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozsvicovati

lid. m. - e -

NR 14 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozsvítiti

inštr. rozsvit^u u. rozsvet^u
lid.

MR 14 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozuměti co jed čten

220

◀ jed slovem odvod se v tomto ^{vd} případě rozumě 'skutečné'
odvedení brance v některé z odvodních ftd ▶

221

jedle něm. u. rozuměti / uměti co čten
instr. žijí od nejstarších dob (Stary, Hus)

NR 18

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kozmet

<sem se kozmeti v formula>
nem' cesk.

NR 24 257

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozuměti se

Levy rozumí se za 100 šg, 4r. totiž stojí 100 šg > NR 1, 717, 61 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozvědka

lépe vyřezána hlídka

NR 6, 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozvzjomouti se

na pamětníku penzi 8 tisíciletí sv. Václava
< rozvzjomeu se na své plekue >

nespr. m. rozvzjomouti se

NR 14 24

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozřehati

nesp - u. rozřehati

↳ žieg - rozřehati

// rozřehovati

vždyť matem rozřehati a rozřehovati

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozřezání
doutníč

špi - zapalovači

NR 8, 148 (T)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rubni' strana

↳ obraz na dřevě na rubni' strane nabíje
u Stenzinga : rubova' strana

V. Sub : slyt-adj. , asi příklad něm. Kehseite
stačí : na rubu

rubni' foetke liční'

liční' strana u Jg. až do sl. Dobroněho

u Jg. doloženo jen ruby' (na k-e' strane) z Mathidova
herbáře

Kott : ruby' (3, 203) a z něm.

Rubový z něm.-ces. sl. věd. názvosl. 1853

není nepř. , ale v lid. j-e jen rub

NR 18 227

rujnyj
soudě do spis. čes. Cech
slovo morav., asi 'bujnyj',
dosti zřet. 4

<rujna' brev, r-e' v'no>
olastun' tvor: rujnyj
<stě. řevu, křiti>

NR 7, 95-6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ruka

byti Soum na ruku 'formulati Soum v ceni'
Sfr., hojne v lidu, starni' doklady (Vel, K&LB)
faké' uiti Soho na r-u 'uiti v Soum formacni Ea'

NR 5,89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ruka

k ruským Eohor, fodle zu Händen // zuhanden

l. do ruskou koho, sr. dodati, svěřiti, odevzdati do ruskou

lež pane X. sametnu

NR 8, 249

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rušodělný // rušodělný

Svědectví v Něm.-cís. slovníku věd. názvosloví (1853), red.

Manufactur = rušodělní, rušodělnictví; rušodělný (186)

— " — waare = rušodělné, rušodělníci; — cís. zboží

" opal frate strojové "

nebo nahradit frate obráběcí, jak navrhuje čtenář

" obrábění užití listů i strojové "

" frate, stroj vykonávající práci nebo stroj na výrobu
žehličky výrobní "

NK 3, 255

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mužak

čtenář z Litomyšle doporučuje kanec (nosil se vždy na
ale poznamenává, že se už předtím ujal batoh
zádech)

NR 4, 30-31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Ruzomberok

v R-roku, spr.: rku

NR 14

152

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Lybun'ky skřín.

3. pl. - i^ou

6. pl. - a'ih

7. pl. - 7.

NR 18 16

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rychloubzda

Sfr.

NR 23, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rychloula

resp.
l. rychlý vlaš

NR 23, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM